

Pan Břetislav Plíva - scénář k rozhlasové reportáži

Vypracovaly:

Tereza Mušková, Jana Buchtová, Káťa Boryk, Andrea Šindelářová, Eliška Kocourková ze ZŠ Dr. F. L. Riegra v Semilech pod vedením paní učitelky Jany Hejdukové

Je středa 10. prosince 2014 a my přijíždíme do Chuchelny za pamětníkem Břetislavem Plívou, aby se s námi podělil o své vzpomínky. Ocitáme se na vesnickém statku jako vystřiženém z vesnického románu – všude чисто, uklizeno, v chlévě bučí krávy, na dvoře stojí traktor, ... Přichází pan Plíva a vede nás do malebné světničky, které dominuje dlouhý dřevěný stůl a příjemně hřející kamna. A protože je venku trochu mrazivo, přichází nám vhod teplý čaj, který nám přináší paní domu. Nechybí ani výborná bábovka. Ale to už pan Plíva začíná vyprávět.

No tak já musím děvčata začít u té první světové války, poněvadž vám začnu od svých rodičů, poněvadž maminka moje pocházela z deseti dětí. Bylo tam devět bratrů a jedna holka a v první světový válce byl můj dědeček a čtyři synové, takže pět lidí bylo v první světový válce. No, měli

hoši veliký štěstí, že se všichni – táta a čtyři synové, vrátili z té války živí, ale všichni byli nějak poznamenaný.

Pan Břetislav Plíva se narodil 27.11 1941 a na vesnici prožil šťastné dětství. Rodiče vlastnili statek s dobyt看em, koňmi a asi 11 hektarů polí. Tatínek pana Plívy prožil své dětství v Chuchelně a později chodil do školy ve Frýdlantu, do Chuchelny se ale vrátil, založil tu rodinu a převzal hospodářství.

Tatínek můj byl velikánský idealista, byl v sokolu.

Rád hrál divadlo, byl divadelník. Položil navečír lžíci – on nechodil do hospody, nekouřil, nepil, ale v 7 hodin nám rozdál práci, co budeme druhý den dělat.

Malý Břet'a a jeho tři sourozenci museli doma pomáhat.

U nás byl režim, že se teda na 6 hodin chodilo do chlíva, takže se v šest vstávalo, nakrmilo se, v 7 hodin byla snídaně, v půl osmé jsme šli do školy

Ale když byly sena nebo žně nebo brambory, tak to se dělalo od nevidím do nevidím.

Pak ale přišel rok 1948 a vše se rázem změnilo. Moci se chopili komunisti a začalo budování socialismu. Stranou nezůstala ani obec Chuchelna.

Nejdřív zlikvidovali fabrikanty. Tady fabrikant byl nějaký pan Bažant, tak mu to v roce 48 znárodnili.

V padesátých letech pak začala kolektivizace. Na vesnicích se objevovali agitátoři, kteří přesvědčovali hospodáře, aby vstoupili do družstev. Lidem se do JZD nechtělo, proto se snažili plnit státní dodávky.

Musela jste odevzdat len, brambory, mléko, maso, prostě všechny ty produkty jste musela splnit, až teprve když jste je splnila a vykrmila prase, tak jste si musela zažádat, aby vám dali povolení, jestli si to prase pro sebe zabít můžete nebo nemůžete.

Chuchelna dlouho odolávala, ale nakonec i zde muselo být JZD založeno.

To byly ty 50. léta, to se bál fakt soused souseďa, no a u nás to bylo tak, že náš otec byl prohlášený za kulaka.

.....

Plívovi, kteří prožili v tomto kraji celý svůj život a hospodařili na půdě svých předků, byli prohlášeni za kulaky a měli být z Chuchelny vystěhováni. To ale tatínek pana Plívy psychicky neunesl a pokusil se spáchat sebevraždu, což se mu naštěstí nepodařilo. Skončil v nemocnici a pak v psychiatrické léčebně v Kosmonosích, kde zůstal skoro jeden rok. Hrozba vystěhování donutila Plívovi přizpůsobit se dobře i režimu.

Tím pádem nás teda to pondělí nevystěhovali, on by vlastně ten život býval položil, abychom my tady zůstali, tak nás nevystěhovali a pak se to trošku uklidnilo.

V té době mladý Břetislav studoval zemědělskou školu v Turnově, odkud ho vyhodili. Lépe na tom nebyli ani jeho sourozenci, bratr nemohl dokončit veterinu v Brně a sestru vyloučili z gymnázia.

Já jsem moc nerad studoval, tak mě když vyhodili, tak jsem měl vlastně radost, že mě vyhodili, já jsem byl spíš zemědělec, než student.

.....

Později pan Plíva dodělal školu dálkově.

O období, kdy statek patřil pod JZD v Chuchelně, pan Plíva příliš mluvit nechtěl. Stal se sice zaměstnancem družstva, ale když se po roce 1989 naskytla možnost vrátit se k soukromému hospodaření na svém statku, neváhal a rodinné pozemky obdělává se svou rodinou do dnes.

Vyprávění pana Plívy končí. My dojídáme bábovku, dopijíme čaj a chystáme se na návrat domů. Cestou moc nemluvíme, v hlavě nám ještě doznívají slova pana Plívy. Přemýšlíme o tom, jak je dobře, že jsme mohly poznat tohoto moudrého, pracovitého a přitom tak skromného člověka.

U pana Plívy se nám moc líbilo a odnesli jsme si mnoho informací o socialistickém režimu a za to mu moc děkujeme.
